

SYLABUS

Nazwa przedmiotu/modułu (zgodna z zatwierdzonym programem studiów na kierunku) Hodowla i użytkowanie owiec i kóz – kurs rozszerzony		Liczba punktów ECTS 8	
Nazwa przedmiotu/modułu w j. angielskim Sheep and goats breeding and management – extended course			
Jednostka(i) realizująca(e) przedmiot/moduł (instytut/katedra) Katedra Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców			
Kierownik przedmiotu/modułu Prof. dr hab. Jacek Antoni Wójtowski			
Kierunek studiów Zootechnika	Poziom I stopień	Profil ogólnoakademicki	Semestr VI
W zakresie Hodowla zwierząt	Specjalizacja magisterska		
RODZAJE ZAJĘĆ I ICH WYMIAR GODZINOWY (zajęcia zorganizowane i praca własna studenta)			
Forma studiów: stacjonarne			
-wykłady	60		
-ćwiczenia	48		
- inne (prace projektowe, prezentacje)	12		
- inne z udziałem nauczyciela	8		
- praca własna studenta	72		
Łączna liczba godzin:	200		
Forma zakończenia – przedmiot kończy się egzaminem			
CEL PRZEDMIOTU/MODUŁU			
Uzyskanie wiedzy na temat hodowli i użytkowania owiec i kóz.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Założenia przedmiotu zostaną zrealizowane za pomocą wykładów i ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych, w tym zajęć praktycznych. Przewiduje się także pracę własną studenta, ukierunkowywaną przez prowadzących. Zakłada się, że część zajęć może być realizowana poza siedzibą uczelni, w gospodarstwach utrzymujących owce i kozy a także zakładach przetwórczych mleka koziego.			
ZAKŁADANE EFEKTY UCZENIA SIĘ PRZEDMIOTU/MODUŁU			Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
Wiedza	E1 - Absolwent zna rasy i typy użytkowe owiec i kóz. Posiada podstawową wiedzę biologiczną i prawną w zakresie hodowli i rozrodu oraz użytkowania małych przeżuwaczy. Zna dokumentację zootechniczną stosowaną w hodowli i użytkowaniu owiec i kóz i rozumie potrzebę jej prowadzenia. Posiada wiedzę ogólną dotyczącą podstaw techniki (informatyka, maszyny i urządzenia), związanej z hodowlą i użytkowaniem małych przeżuwaczy. Posiada elementarną wiedzę, niezbędną do optymalnego zapewnienia potrzeb środowiskowych zwierząt. Zna najważniejsze systemy utrzymania małych przeżuwaczy. Rozumie potrzebę i zasady wykonywania oceny użyteczności wełnistej, mlecznej, mięsnej i rozrodczej owiec i kóz.		Z1A_W06 Z1A_W07 Z1A_W09 Z1A_W10 Z1A_W12 Z1A_W15
Umiejętności	E2 - Absolwent potrafi wykorzystywać literaturę fachową i stosować technologie informatyczne do zarządzania stadem owiec i kóz. Posiada umiejętność precyzyjnego komunikowania się z innymi podmiotami, związanymi z prowadzoną działalnością zawodową, w formie pisemnej i werbalnej. Potrafi samodzielnie i sprawnie identyfikować zwierzęta oraz prowadzić dokumentację zootechniczną. Potrafi ocenić wiek i pokrój zwierząt. Potrafi wykonać proste zadania projektowe w zakresie organizacji hodowli i chowu owiec i kóz Potrafi identyfikować rasy i typy użytkowe owiec i kóz. Umie wykonać próbny udój i ocenić wydajność mleka oraz wykonać podstawowe oznaczenia składu chemicznego i właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych mleka owczego i koziego, Umie wykonać badania jakości cytologicznej mleka owczego, zna zasady oceny jakości mikrobiologicznej mleka owczego i koziego. Potrafi wykonać najważniejsze elementy oceny wartości rzeźnej owiec.		Z1A_U02-U06 Z1A_U08-U11
Kompetencje społeczne	E3 – Absolwent jest gotów do ustawicznego zdobywania wiedzy i umiejętności ogólnych oraz w zakresie wykonywanej pracy zawodowej. Potrafi pracować i funkcjonować w grupie, przyjmując w niej różne role; wspólne opracowywanie prac pisemnych i projektów, udział w dyskusji. Ma świadomość roli, jaką odgrywają małe przeżuwacze w rolnictwie i w żywieniu człowieka. Potrafi identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z tą gałęzią działalności rolniczej człowieka. Ma szczegółową świadomość ryzyka i potrafi ocenić negatywne skutki, jakie może mieć hodowla i użytkowanie owiec i kóz.		Z1A_K01 Z1A_K02

Metody weryfikacji efektów uczenia się Wykłady – przygotowanie i referowanie zadanego zagadnienia (prezentacja PowerPoint), egzamin (ustny bądź pisemny) Ćwiczenia - kolokwia (pytania testowe lub opisowe); pisemna praca projektowa	Symbole efektów przedmiotowych E1, E2, E3
TREŚCI KSZTAŁCENIA	
<p>Treści programowe wykładów: Znaczenie chowu owiec i kóz: społeczno-kulturowe, gospodarcze – produkty rynkowe (mięso, mleko, wełna), - ochrona środowiska, - produkcja zrównoważona. Miejsce owiec i kóz wśród głównych gatunków zwierząt gospodarskich. Klasyfikacja ras owiec i kóz ze względu na pochodzenie, typ runa i okrywy, kierunek użytkowy. Ekologiczny i gospodarczy związek pomiędzy rasą a kierunkiem użytkowania i poziomem produkcji. Pochodzenie, rasy i typy użytkowe owiec i kóz. Systematyka gatunków należących do <i>Caprinae</i>. Dzicy przodkowie owcy i kozy domowej. Zmiany domestykacyjne. Porównanie <i>Ovis aries</i> i <i>Capra hircus</i>. Geograficzne rozmieszczenie owiec i kóz na świecie. Charakterystyka ras owiec i kóz reprezentujących różne kierunki użytkowe. Biologiczne podstawy i technologia rozrodu owiec i kóz. Metody intensyfikowania rozrodu. Technologie odchowu młodzięży. Hodowlane i technologiczne aspekty mlecznego użytkowania małych przeżuwaczy. Hale udojowe i rodzaje stanowisk udojowych: bok w bok, rybia ość, tandem, karuzela mleczna. Produkcja serów kozich i owczych w Europie i na świecie. Skup i przerób mleka koziego i owczego w EU. Opłacalność mlecznego użytkowania małych przeżuwaczy. Wymogi jakości higienicznej. Postępowanie z mlekiem po doju. Produkcja serów miękkich i twardych dojrzewających, mlecznych napojów fermentowanych i galanterii mlecznej. Mięsne użytkowanie owiec i kóz. Intensywna produkcja jagniąt. Ocena jagniąt mięsnych. Krzyżowanie towarowe owiec. Dobór ras do krzyżowania</p>	
<p>Treści programowe ćwiczeń: Regulacje prawne dotyczące hodowli, rozrodu, utrzymania i użytkowania owiec i kóz, pojęcia zootechniczne. Metody identyfikacji i znakowania. Dokumentacja hodowlana. Oznaczanie wieku i ocena pokroju owiec i kóz. Zabiegi zootechniczno-pielęgnacyjne w stadzie. Ocena wartości użytkowej owiec i kóz. Użytkowanie smuszkowe owiec. Odmiany barwne karakułów. Budowa loczka karakułowego. Smuszka karakułowa i jej wycena. Użytkowanie kożuchowe owiec. Rasy kóz użytkowanych wełniście i puchowo. Budowa mohairu. Organizacja hodowli zachowawczej owiec i kóz. Charakterystyka najważniejszych ras owiec i kóz objętych programem ochrony zasobów genetycznych. Metody pozyskania mleka oraz postępowanie z nim po doju. Skład, jakość i ocena mleka owczego i koziego. Pomiary użytkowości mlecznej oraz wartości i poubojowej jagniąt. Żywienie owiec i kóz. Audytoryjno-laboratoryjna część ćwiczeń obejmuje opracowanie przez studentów w formie pisemnej identyfikowanego problemu na podstawie danych literaturowych. Ćwiczenia obejmować będą zajęcia praktyczne studentów w RGD Swadzim/Złotniki. W ramach wykładów i ćwiczeń, przewiduje się możliwość wyjazdu do gospodarstw utrzymujących owce i kozy oraz przerabiających mleko kozie.</p>	
<p>Praca projektowa: z zakresu rotacji zwierząt w obrębie grup technologicznych, obrotu stadem, układania dawek pokarmowych, sporządzania preliminarza paszowego i analizy kosztów żywienia w zależności od typu stada owiec i kóz.</p>	
Formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu Przedmiot kończy się egzaminem Wykłady (egzamin ustny bądź pisemny) Ćwiczenia (kolokwia pisemne) Opracowanie projektowe	Procentowy udział w końcowej ocenie <p style="text-align: center;">70%</p> <p style="text-align: center;">20%</p> <p style="text-align: center;">10%</p>
WYKAZ LITERATURY	
<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hodowla, chów i użytkowanie owiec. Podręcznik akademicki pod redakcją prof. Romana Niżnikowskiego. Wydawnictwo Wieś Jutra, Warszawa 2011, str. 1-304. • Wójtowski J.A. (redakcja) Hodowla, chów i użytkowanie kóz. (2021). Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, str. 1-478. Wydanie III, uzupełnione, rozszerzone i zaktualizowane. ISBN 978-83-7160-985-5 • Wójtowski J.A. (redakcja) Hodowla, chów i użytkowanie kóz. E-book. (2023). Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, str. 1-478. Wydanie elektroniczne. e-ISBN:978-83-67112-52-9; DOI:https://doi.org/10.17306/978-83-67112-52-9 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czasopisma: Przegląd Hodowlany (dwumiesięcznik), Wiadomości Zootechniczne (kwartalnik, Instytut Zootechniki w Krakowie), Schafzucht – Magazin für Schaf- und Ziegenfreunde (Eugen Ulmer Verlag, Niemcy, dwutygodnik). <p>Strony internetowe: http://www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/ https://www.prospecierara.ch/de/home http://www.nationalsheep.org.uk/know-your-sheep.php</p>	